

Quaderns de cultura popular
Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana (El Periódico)

FESTA TRADICIONAL D'INTERÈS NACIONAL

El govern de la Generalitat de Catalunya va crear, l'any 1983, la qualificació de «Festa Tradicional d'Interès Nacional», regulada actualment per mitjà del Decret 319/1994, publicat al DOCG núm. 1985, de 14 de desembre, que estableix i detalla les condicions que han de reunir les celebracions objecte de declaració.

Totes aquestes festes són emblemàtiques per a la comunitat que les celebra, altament valorades, integradores i participatives. La seva organització i realització dóna sentit a un ampli ventall d'associacions ciutadanes. Són símbol d'identitat per a tota la col·lectivitat i motiu de prestigi social per a qui hi participa activament. Molt probablement, es tracta també, de vegades, de festes poc reflexives, excessivament mitificades i exposades a etapes de crisi i descurança. En definitiva, són obra humana, popular i viva, una part molt important del patrimoni històric i cultural de Catalunya i, per damunt de tot, profundament estimades pel poble que les organitza.

Per participar-hi, haurem de conèixer els detalls de les seves programacions i saber el que pot interessar més al nostre grup d'esplai, i després disposar-nos a viure-les amb el màxim de coneixement i respecte possibles.

Gener

Festa dels Traginers de Balsareny. L'origen de la festa cal situar-lo en la benedicció dels animals domèstics per Sant Antoni Abat, que ja al segle XV era patró de llogaters de mules, traginers de ribera i bastaixos. L'any 1906 la festa de Sant Antoni ja se celebrava amb algunes de les característiques que li seran pròpies fins avui. Les activitats principals que s'hi duen a terme són les següents: una missa amb benedicció dels animals, una cavalcada, la correguda, el «Joc de les anelles» i el «Ball de Sant Antoni».

Juny

Les **enramades d'Arbúcies i Sallent**. Per Corpus, a part de les tradicionals catifes de flors que es fan a Arbúcies, a Sallent és tradició anar a buscar el boix necessari per engalanar els carrers i enllestir les decoracions que durant els darrers mesos s'han anat preparant.

La Patum (per Corpus). Explicada al 2n CD de la campanya «Obrim per festes».

La festa major i el ball dels cavallets, els gegants i la mulassa de Sant Feliu de Pallerols. Pasqua de Pentecosta. Aquesta festa s'allarga cinc dies: s'inicia el divendres anterior a la diada de Pasqua Granada i s'acaba el dimarts següent. També engloba la Festa del Roser, d'important transcendència de la vila.

El ball consisteix en un conjunt de quatre danses, anomenades el Ball Pla, la «Matadegolla», el Contrapàs i la Sardana curta, en les quals participen una colla de vuit cavallets, una parella de gegants i una mulassa.

Les falles (Isil). 23 de juny. Explicades al 2n CD a l'apartat de la vigília de Sant Joan.

Agost

Festa Major de Sitges. 23 i 24 d'agost. En honor a Sant Bartomeu. Un dels actes més emotius per als sitgetans esdevé el dia 23: l'entrada de gralles amb cercavila musical. A continuació té lloc l'inici de la festa. A Sitges, les processons i cercaviles les encapçalen els gegants. Tot seguit vénen el drac, l'àliga i tres colles de ball de diables, tots ells acompanyats per un gran nombre de tabalers.

Festa Major de Gràcia. Del 15 al 23 d'agost. L'antiga vila de Gràcia va anar consolidant durant tot el segle XIX una Festa Major amb un sentit més cívic que religiós, sota l'impuls de nombroses i actives entitats obreres i recreatives, com ara els ateneus i les societats de ball. L'element més característic i distintiu d'aquesta festa és el guarniment dels carrers i les places. En el magnífic espai festiu dels carrers se celebren molts actes.

Dansa i Ball del ciri de Castellterçol. Quart diumenge d'agost. Es tracta de danses cerimonials, plenes de solemnitat, que es ballen amb un profund sentiment. La dansa és interpretada per sis parelles. Els balladors saluden les autoritats i els ofereixen les balladores per fer el tradicional «passeig de les autoritats».

Dilluns a la tarda es balla el Ball del ciri, que simbolitza, específicament, el relleu dels administradors o pabordes de l'altar dels sants màrtirs.

Festa Major de Sant Fèlix de Vilafranca del Penedès. 29, 30 i 31 d'agost.

La part més intensa i tradicional de la Festa Major de Vilafranca se celebra els dies 29, 30 i 31 d'agost. El dia 29 hi ha la «Tronada». Immediatament després surt la primera cercavila, amb tots els elements del seguici popular. A la tarda es fa la primera processó amb la imatge de Sant Fèlix, que surt de casa d'un dels administradors i condueix el sant fins a la Basílica de Santa Maria. A la nit té lloc el castell de foc i altres espectacles: concerts, sardanes, teatre i una revetlla que s'allarga tota la nit.

